

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Δ

Άσκηση Δ1

Κυλινδρική δεξαμενή διαμέτρου $D=3\text{m}$ και βάθους $H=5\text{m}$ περιέχει αρχικώς ($t<0$) H_2O μέχρι ύψους $h_0=1\text{m}$ και τροφοδοτείται από την κορυφή με σταθερή ογκομετρική παροχή νερού $F[\text{m}^3/\text{s}]$ για $t\geq 0$. Όταν η στάθμη του H_2O στη δεξαμενή φτάσει σε ύψος $h^*=3\text{m}$ τότε αυτόματα ανοίγει μια βαλβίδα διαμέτρου $d=5\text{cm}$ που βρίσκεται στον πυθμένα της δεξαμενής. Η βαλβίδα αυτή αυτομάτως κλείνει αν η στάθμη του H_2O πέσει στο 1m και ξανανοίγει μόνο αν η στάθμη ξαναφτάσει τα 3m .

- Να βρεθεί η συνάρτηση $h(t)$ που δίνει την στάθμη της δεξαμενής σαν συνάρτηση του χρόνου πρώτου για $F=12.5\text{ l/s}$ και δεύτερο για $F=50\text{ l/s}$.
- Να γίνει γραφική παράσταση σε χαρτί millimetré της $h(t)$ για τις δύο τιμές του F . Μπορείτε να θεωρήσετε ότι το H_2O είναι αρκετά λεπτόρευστο (μη ιξώδες) έτσι που η ταχύτητα εκροής στον πυθμένα είναι $u = \sqrt{2gh}$.

Άσκηση Δ2

Κυλινδρικό δοχείο διαμέτρου $D=10\text{cm}$ και ύψους $H=10\text{cm}$ περιέχει αρχικώς κυλινδρικό κομμάτι πάγου ύψους 4cm και διαμέτρου 4cm . Στο δοχείο τροφοδοτούμε για $t\geq 0$ υγρό H_2O στους 0°C με παροχή $5\text{cm}^3/\text{s}$ μέχρις ότου η στάθμη του H_2O φτάσει σε $H=8\text{cm}$ οπότε διακόπτεται η παροχή H_2O . Τούτο συμβαίνει σε χρόνο $t-t_1$. Δεχόμαστε ότι το χρονικό αυτό διάστημα ο πάγος δε λιώνει καθόλου.

- Να βρεθεί το t_1 και η συνάρτηση $h(t)$ για $0\leq t\leq t_1$. (Προσοχή).
- Να γίνει γραφική παράσταση της $h(t)$ σε χαρτί millimetré.
- Για $t\geq t_1$ το κομμάτι του πάγου λιώνει. Να βρεθεί η τελική στάθμη h_f του νερού στο δοχείο.

Δεδομένα: $\rho_{\text{H}_2\text{O}(l)} = 1,03\text{ g/cm}^3$

$$\rho_{\text{H}_2\text{O}(s)} = 0.91\text{ g/cm}^3$$

Άσκηση Δ3

Κυλινδρική δεξαμενή διαμέτρου $D=3\text{m}$ και ύψους $H=3\text{m}$ είναι γνωστό πως, όταν είναι αρχικά εντελώς γεμάτη, χρειάζεται 45min για να αδειάσει από βάνια που είναι στον πυθμένα της.

Η δεξαμενή αυτή περιέχει αρχικά ($t=0$) καθαρό H_2O μέχρι ύψους $h_0=2$ m. Σε χρόνο $t=0$ ανοίγει η βάννα του πυθμένα ενώ ταυτόχρονα αρχίζει η τροφοδοσία της δεξαμενής με υδατικό διάλυμα αιθανόλης παροχής $10\text{m}^3/\text{h}$ και περιεκτικότητας 0.2 mole % σε αιθανόλη.

Θεωρώντας προσεγγιστικά ότι η πυκνότητα του διαλύματος είναι ίση με 1 g/cc, προσδιορίστε:

- Το χρόνο t_1 που απαιτείται ώστε η στάθμη της δεξαμενής να απέχει 1% από την τελική τιμή της στη μόνιμη κατάσταση.
- Το διαφορικό ισοζύγιο μάζας της αιθανόλης (A) που είναι διαλυμένη μέσα στη δεξαμενή (Γράψτε μόνο τη διαφορική εξίσωση στην τελική μορφή. Όχι λύση).

Άσκηση Δ4

Αντιδραστήρας διαλείποντας έργου (batch) περιέχει αρχικά διάλυμα αιθανόλης συγκέντρωσης 1 mole/l. Σε χρόνο $t=0$ προστίθεται καταλύτης που επιτρέπει την οξείδωση της αιθανόλης από το διαλελυμένο οξυγόνο προς οξικό οξύ.

Ελήφθησαν οι εξής μετρήσεις:

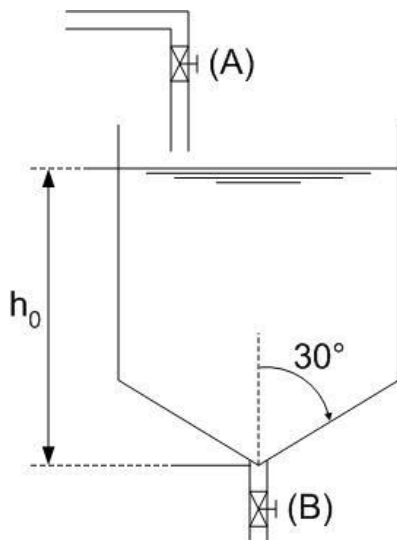
Χρόνος t/s	Συγκέντρωση αιθανόλης $[A]/(\text{mole/l})$
0	1.0
5	0.80
10	0.67
20	0.51
30	0.39
50	0.28
70	0.21
100	0.16

Να γίνει επεξεργασία των μετρήσεων τόσο με τη διαφορική όσο και με την ολοκληρωματική μέθοδο και να βρεθεί η τάξη της αντίδρασης και η κινητική σταθερά (με σωστές μονάδες).

Άσκηση Δ5

Διαθέτουμε κυλινδρική δεξαμενή διαμέτρου 3m , ο πυθμένας της οποίας έχει κωνικό σχήμα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα. Η δεξαμενή αδειάζει από σωλήνα διαμέτρου 4 cm του ανεστραμμένου κώνου. Σε χρόνο $t=0$, οπότε ανοίγεται η στρόφιγγα εξόδου, το ύψος του νερού στη δεξαμενή είναι $h_0=6$ m.

- Να βρεθεί πόσος χρόνος απαιτείται για να αδειάσει η δεξαμενή

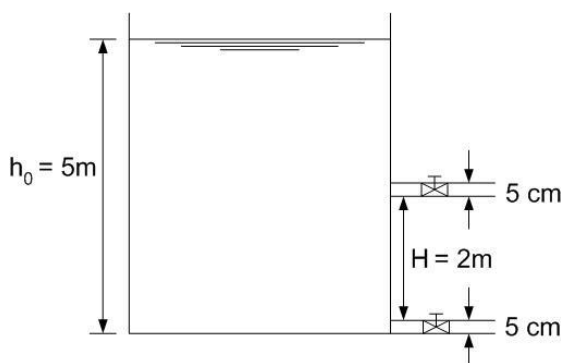
- β. Να γίνει γραφική παράσταση της στάθμης h του υγρού σαν συνάρτηση του χρόνου.
- γ. Ας υποθέσουμε ότι την χρονική στιγμή $t=0$ ($h_0=6$ m) ανοίγουμε ταυτόχρονα με την στρόφιγγα εξόδου (B) και την στρόφιγγα (A) που τροφοδοτεί τη δεξαμενή με σταθερή ογκομετρική παροχή νερού $F=3$ L/s. Βρείτε το ύψος όπου θα ισορροπήσει η στάθμη του νερού.
- δ. Σε πόσο χρόνο θα ισορροπήσει η στάθμη του νερού;

Άσκηση Δ6

Διαθέτουμε μια κυλινδρική δεξαμενή διαμέτρου 2 m, η οποία αδειάζει από ένα σωλήνα διαμέτρου 5 cm που βρίσκεται στον πυθμένα της δεξαμενής. Σε χρόνο $t=0$, οπότε ανοίγεται η στρόφιγγα εξόδου, το ύψος του νερού στη δεξαμενή είναι $h_0=5$ m.

- α. Να βρεθεί πόσος χρόνος απαιτείται για να αδειάσει η δεξαμενή.
- β. Να γίνει γραφική παράσταση της στάθμης h του υγρού στη δεξαμενή σαν συνάρτηση του χρόνου t .

Άσκηση Δ7

Η δεξαμενή της Άσκησης Δ6 έχει και μία δεύτερη κυλινδρική έξοδο σε ύψος $H=2$ m. Η διάμετρος του δεύτερου σωλήνα εξόδου είναι επίσης 5 cm.

Σε χρόνο $t=0$ ανοίγουν ταυτόχρονα και οι δυο στρόφιγγες.

Επαναλάβετε το ερώτημα α της Άσκησης Δ6 και δώστε ποιοτικά την γραφική παράσταση του h συναρτήσει του χρόνου t . Σε τι διαφέρει από αυτήν του ερωτήματος Β της Άσκησης Δ6. (Για διευκόλυνση δίνεται ότι:

$$\int \frac{dh}{(h-H)^{1/2} + h^{1/2}} = \frac{2}{3H} [h^{3/2} - (h-H)^{3/2}] + c$$